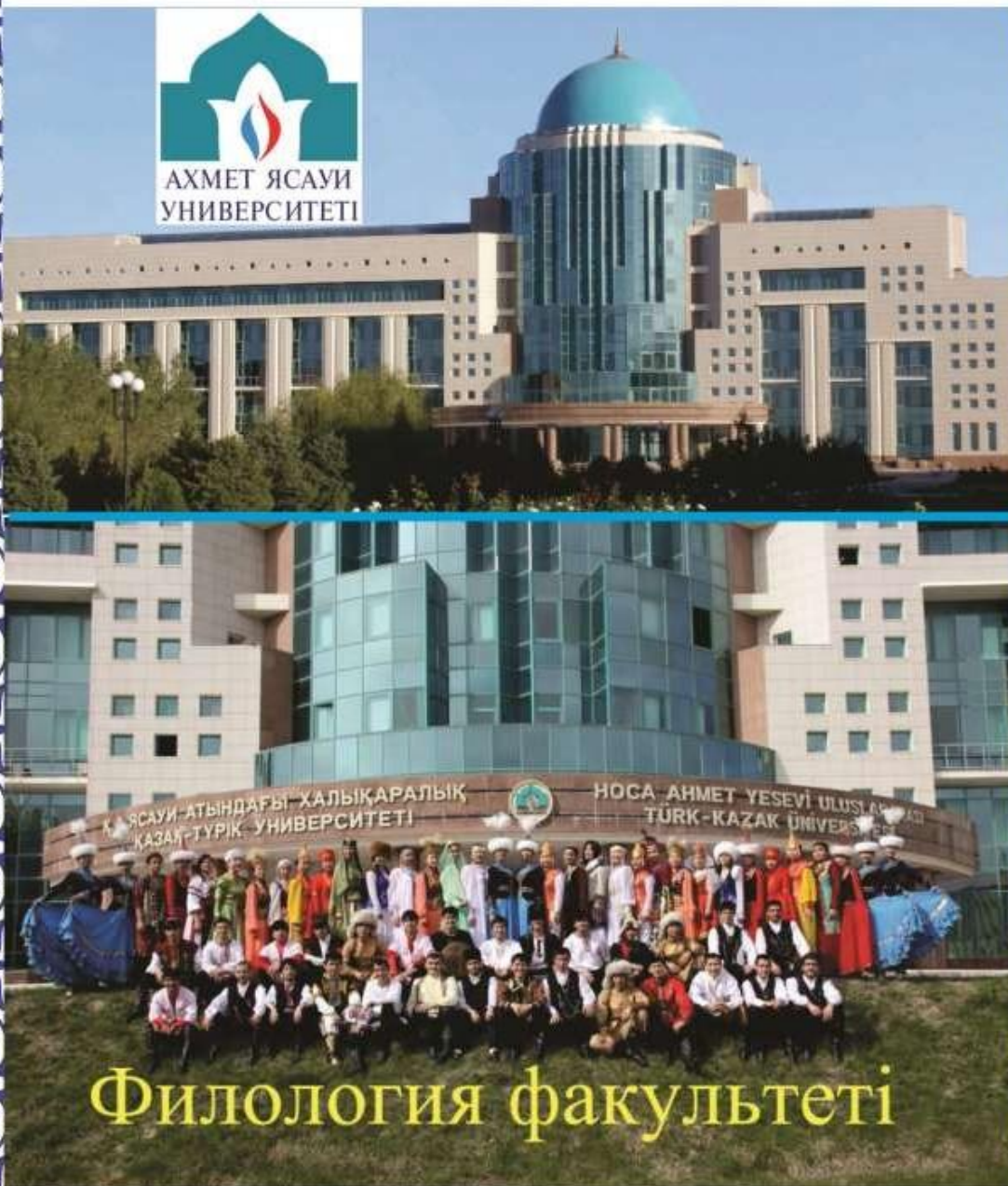

Международный научно-популярный журнал
ISSN 2073-333X

Наука и жизнь Казахстана Қазақстанның ғылымы мен өмірі

№4 (60) 2018

Филология факультеті

Құрылтайшы:
«ҚҰҚЫҚТЫҚ МИССИЯ» ҚОҒАМДЫҚ ҚОРЫ
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚСТАН КРИМИНОЛОГИЯЛЫҚ КЛУБЫ

Учредитель:
ОБЩЕСТВЕННЫЙ ФОНД «ПРАВОВАЯ МИССИЯ»
МЕЖДУНАРОДНЫЙ КАЗАХСТАНСКИЙ КРИМИНОЛОГИЧЕСКИЙ КЛУБ

Founder:
PUBLIC FOUNDATION «LEGAL MISSION»
INTERNATIONAL KAZAKHSTAN CRIMINOLOGY CLUB

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ҒЫЛЫМЫ МЕН ӨМІРІ
НАУКА И ЖИЗНЬ КАЗАХСТАНА
SCIENCE AND LIFE OF KAZAKHSTAN
Халықаралық ғылыми-көпшілік журнал
Международный научно-популярный журнал
International popular-science journal

№4(60) 2018

ЗАҢТАНУ
ЮРИСПРУДЕНЦИЯ
LAW

Астана 2018

Үдербаева Б.А.

«Нархоз» университетінің доценті, заң ғылымдарының кандидаты

Жүнісов Ж.С.

әл-Фараби атындағы ҚазҰУ халықаралық құқық кафедрасының аға оқытушысы, халықаралық құқық магистрі, E-mail: zhassulan.78@mail.ru

Базенов А.

Қазақ инновациялық гуманитарлық-заң университетінің докторанты

ЕУРАЗИЯЛЫҚ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ОДАҚТЫҢ КЕДЕН КОДЕКСІ ЖОБАСЫН ТАЛҚЫЛАУ МӘСЕЛЕЛЕРІ

***Түйін.** Аталған мақалада Еуразиялық экономикалық одақтың Кеден кодексінің қабылдану процесі қарастырылады. Сондай ақ мақалада аталған құжат жобасын дайындау кезінде Еуразиялық экономикалық комиссиясына Қазақстан тарапынан Ұлттық кәсіпкерлер палатасының Сарапшылар тобы мен кеден ісі саласындағы органдардың ұсыныстары қарастырылған.*

***Түйін сөздер:** Еуразиялық экономикалық одақ, Кеден одағы, Еуразиялық экономикалық комиссия, Кеден кодексі, Ұлттық кәсіпкерлер палатасы, сараптамалық топ және т.б.*

***Резюме.** В данной статье рассматривается процесс принятия Таможенного кодекса Евразийского экономического союза. А также в статье рассмотрены рекомендации и предложения экспертной группы Национальной палаты предпринимателей и органов в сфере таможенного дела Казахстана при подготовке проекта данного документа Евразийской экономической комиссией.*

***Ключевые слова:** Евразийский экономический союз, Таможенный союз, Евразийская экономическая комиссия, Таможенный кодекс, Национальная палата предпринимателей, экспертная группа и т.д.*

***Summary.** This article discusses the process of adoption of the Customs code of the Eurasian economic Union. The article also discusses the recommendations and proposals of the expert group of the National chamber of entrepreneurs and bodies in the field of customs of Kazakhstan in the preparation of the draft document by the Eurasian economic Commission.*

***Key words:** The Eurasian economic Union, the Customs Union, the Eurasian economic Commission, the Customs code, the national chamber of entrepreneurs, the expert group, etc.*

Мемлекеттердің аймақтық экономикалық интеграциялық бірлестіктер шеңберінде қатысушы елдердің заңнамасы бір келкіге келтіріледі және оны іске асыру әдістерінің бірі барлық мүше елдерге міндетті болып табылатын ортақ нормативтік актілерді қабылдау болып табылады. Еуразиялық экономикалық одақ шеңберінде осындай ортақ актінің көрінісі ретінде жаңадан қабылданып жатқан Кеден одағының Кеден кодексін келтіруге болады. Бұл аса маңызды акті болғандықтан, оның қабылдануы мен жалпы ерекшеліктері қызығушылық туғызады.

Еуразиялық экономикалық одақтың (ЕАЭО) Кеден одағы - ортақ нарықтың маңызды бөлігі болып табылатын Еуразиялық экономикалық одақ елдерінің бірлестігі. Кеден одағына қатысушы елдер үшінші елдермен саудасында бірыңғай кеден тарифтерді және өзге де реттеу шараларын қолданады. Кеден одағында Армения, Беларусь, Қазақстан, Қырғызстан мен Ресей қатысушы елдер болып саналады.

ЕАЭО Кеден одағын басқарушы орган болып Еуразиялық экономикалық комиссия (ЕЭК) табылады. ЕЭК Қазақстан, Ресей және Беларусь Президенттерінің шешімімен құрылған және 18 қараша 2011 жылғы «Еуразиялық экономикалық комиссия туралы» Шарттың [1] және «Еуразиялық экономикалық комиссияның жұмыс жасау регламенті» негізінде қызмет етеді [2].

2011 жылдың қазан айында Кеден одағы Комиссиясының жауапты хатшысы С. Глазьев айтқандай, Кеден одағы геосаяси жағынан да, экономикалық жағынан да сөзсіз пайда әкеледі: «Он жылдық ыдырау мен құлдыраудан кейін посткеңестік кеңістікте аймақтық Кеден одағының пайда болуы - мемлекеттердің экономикаларына нақты экономикалық пайда әкелетін ең маңызды геосаяси жетістік болып отыр» [3].

Еуразиялық экономикалық одақтың жаңа **Кеден кодексі жобасын** талқылау мәселесі 2013 жылдан басталды. Осы жылдың қазан айында ЕЭК Кеңесінің шешімімен кеден заңнамасын жетілдіру бойынша арнайы жұмыс тобы құрылды. Осы жұмыс тобының құрамына қазақстандық бизнестің мүдделерін өкіл еткен ҚР «Атамекен» Ұлттық кәсіпкерлер палатасының (ҰКП) кедендік әкімшілік ету департаменті директоры Д. Мамашева мен Кеден брокерлерінің/өкілдерінің Қазақстандық Ассоциация Кеңесінің төрағасы Г. Шестаков болатын. Осы тұлғалардың айтуынша Кодексті

дайындаушылар ішінен ең үлкен белсенділік көрсеткен Қазақстан мен Ресейдің іскерлік қоғамдастықтары болды. Жұмыс тобының шешімдерін іске асыру үшін ЕЭК алаңында ЕАЭО Кеден кодексінің жобасын дайындау бойынша Сарапшылар тобы құрылды. Оның жұмысына Қазақстаннан «ҚТЖ» ҰК АҚ, «KEGOC» АҚ, «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ, «Филипп Моррис Қазақстан» ЖШС, «Азия Авто» АҚ, «Қазпочта» АҚ, «KAZLOGISTICS» көлікшілер одағы секілді т.б. өкілдерінен құралған бизнес қауымдастығы белсенді қатысты. ЕАЭО Кеден кодексінің жобасы бойынша Жұмыс тобының 25 отырысы және ЕАЭО Кеден кодексі туралы Шарттың жобасы бойынша келіспеушіліктерді реттеуге уәкіл етілген жоғары деңгейдегі лауазымды адамдардың 14 отырысы өткізілді. Осы отырыстар кезінде 400-ден астам мәселе қарастырылды (1200 жуық түзетулер). Сарапшылар тобының шеңберінде 32 отырыс өткізілді [4].

2015 жылы өткізілген ішкі мемлекеттік келісімге келу процедурасының нәтижелері бойынша Кеден одағына мүше елдерден 1500 ұсыныс түскен болатын. Қазақстанның дайындаған 552 түзетуінен (ҰКП мен мемлекеттік органдардың біріктірілген ұстанымы) шамамен 70% қабылданды. 2016 жылы өткізілген ішкі мемлекеттік келісімге келу процедурасының нәтижелері бойынша ЕАЭО мүше елдерінен шамамен 600 жуық ұсыныс пен ескертулер түскен еді. Ішкі мемлекеттік келісімге келу процедурасы шеңберінде ҚР ҰКП бизнестің талқылаған 87 түзетуін ұсынды. Бұл түзетулердің ішіне ұғымдар (терминдер), алдын ала ақпарат беру, «Қорғас» халықаралық шекара саудасы орталығы бойынша түзетулер, СЭК ТН сәйкес тауарлардың сыныпталуы, тауарлардың шыққан елін анықтау, кедендік құн, кедендік төлемдер, кеден баждарын қосып төлеу (ДСҰ ставкалары бойынша ресімделген баждар), кеден төлемдерін қайтару (ескеру), кедендік төлемдерді төлеу міндетінің орындалуын қамтамасыз ету мәселелері енді. ҚР ҰКП ұсыныстарының шамамен 60% қолдау тапты [4].

ЕЭК алаңында Кеден одағы және ЕЭК мүше-елдерінің сарапшыларымен бірге ҚР ҰКП да белсене ат салысқанын байқап отырмыз. 2013 жылғы қазанда ЕЭК алаңында кедендік заңнаманы жетілдіру жөніндегі Жұмыс тобы құрылып, оның құрамына мемлекеттік басқарудың мүдделі органдарының өкілдері ғана емес, Кеден одағының бизнес-қоғамдастықтары да кірді. Сонымен бірге ЕЭК Сараптамалық тобы құрылды және ол Жұмыс тобы мақұлдаған бағыттар бойынша ЕАЭО Кеден кодексі жобасын жасаумен айналысатын болды. ҚР ҰКП-дан ЕЭК Сараптамалық тобының жұмысына Экономикалық интеграция департаменті директоры Н. Соқыров және Кедендік әкімшілік ету департаменті директорының орынбасары Э. Каримова тікелей қатысты және олардың жұмысын үйлестірді [5]. Бизнес тарапынан сарапшылардың жұмысы үшін 2013 жылғы 30 тамызда ЕЭК-ке енгізілген кедендік заңнаманы жетілдіру бойынша үш жақты Бизнес-сұхбаттың шоғырландырылған ұсыныстары негіз болып табылды. ҚР ҰКП Экономикалық интеграция департаментінің директоры Н. Соқыровтың айтуынша: «ЕАЭО Кеден кодексі жобасына, сонымен бірге бизнес-қоғамдастықтың ұсыныстары бойынша, кедендік заңнаманы жетілдіруге, тауар айналымын және кедендік ресімдеуді үдетуге бағытталған ережелер енгізілген, мысалы, электронды кедендік мағлұмдаудың басымдылығы және Одақтың Кеден кодексінде белгіленген жағдайларда ғана жазбаша мағлұмдауды қолдану, кедендік бақылаудың назарын ресімдеу кезеңінен тауарларды шығарғаннан кейінгі кезеңге ауыстыру, тәуекелдерді басқару жүйесін қолданумен кеден органының ақпараттық жүйесімен тауарларды автоматты түрде шығару (лауазымды тұлғаның қатысуынсыз), ЕАЭО кедендік аумағына әкелінетін тауарлар туралы кеден органдарын алдын-ала ақпараттандыруды оңтайландыру». Осының барлығы Кеден одағы әрекеттегі Кедендік кодексін жүйелік қайта қарауды, оның терминологиясы мен құрылымын өзгертуді талап еткені сөзсіз [5].

2014 жылдың 29-30 сәуірінде ҚР Экономика және бюджеттік жоспарлау министрлігінде ҚР мен Кеден Одағының кедендік заңнамасын жетілдіру бойынша Жұмысшы топтың отырысы өтті, оның барысында 2014 жылдың 24-29 наурыз аралығында ЕАЭО Кедендік кодексін дайындау бойынша Сараптау тобының дайындаған материалдары бойынша Кеден одағы және ЕЭК мүше-мемлекеттері сарапшыларының ұсыныстары талқыланды (Кеден кодексі жобасының 16-21 тараулары). Бизнестің сарапшылары кедендік бақылаудың жаңа формасын - камералды бақылауды орнатуды ұсынды, осылайша кедендік тексеріс формаларынан камералдық кедендік тексерісті алып тастап, оны Кодекстің жеке тарауына бөліп қоймақшы. Бұл ұсыныс ҚР салықтық заңнамасына сәйкестендіру үшін, сондай-ақ мемлекеттік органдар жүргізетін тексерістердің біркелкілігін орнату үшін жасалды. Мемлекеттік сарапшылар бұл ұсынысқа келіспеуіне байланысты бұл ұсыныс шешім қабылдау үшін басшылар деңгейінде Жұмысшы топтың отырысына шығарылады. ҚР бизнесінен сарапшылар басшылар деңгейіндегі отырысқа камералды кедендік бақылау нысандары бойынша, оның жүргізілуіне мүмкін мерзімі, Одаққа мүше мемлекеттердің заңнамасымен қандай да бір кедендік

декларацияға қатысты камералды бақылау жүргізу оқиғалары мен тәртібі орнатылатын сілтемелік норма бойынша келіспеушіліктер шығарылатын болды [6].

Сарапшылар 2014 жылдың 14 наурызында басшылар деңгейінде өткен Жұмысшы топтың шешімін орындау мақсатында, ЕАЭО Кедендік кодексінің 122 бабы 12 тармағының редакциясын 2014 жылдың 6 мамырына дейін аяқтап бітіруге келісті. Онда көрсетілген тармақта берілген ұстаным мақұлданған, атап айтқанда, жазбаша талаптармен орнатылған мерзімде мәлімделген мәліметтерді растайтын құжаттарды кедендік тексеріс жүргізу кезінде тексерілуші тұлға бермеген жағдайда кедендік декларациядағы мәліметтерді дәйексіз деп есептеу. Сарапшылар бірлесіп Кеден кодексінің 200 бабын бір нормамен толықтыру туралы ұсыныс жасады, ол тауарларды пайдалану және (немесе) иелену бойынша шектеулермен түйіндес әкелінетін кедендік баждар, салықтарды төлеу бойынша жеңілдіктер берілген, шартты шығарылған тауарларды кедендік органға көрсетпеуге болатын жағдайларды мүше мемлекеттердің заңнамасында орнатуын қарастырады. Сол сияқты, Кодекс жобасының 135 бабының 2 тармағы 1) тармақшасын толықтыруды және оны өзге редакцияда баяндауды ұсынды, оған сәйкес тексерілетін тұлға кедендік тексеріс жүргізу кезінде осы Кодекстің 200 бабы 3 тармақшасының екінші абзацында қарастырылған жағдайларды, сондай-ақ жеңілдік берілуісіз ішкі тұтыну үшін кедендік процедураға сәйкес шығарылған тауарларды қоспағанда, оларға қатысты кедендік тексеріс жүргізіліп жатқан тауарларды көрсетуге міндетті [6].

Кодекс жобасын талқылау кезінде ең басты қағида «бизнеске тиіспеу» қағидасы болды. Жобаны дайындаушылар электронды (қағазсыз) мәлімдеуді енгізу, кедендік бақылаудың назарын ресімдеу кезеңінен тауарларды шығарғаннан кейінгі кезеңге ауыстыру бойынша өз ұстанымдарын алға тартуда, бұл кедендік ресімдеуді жеделдетуге әсерін тигізеді және Кеден кодексі жобасының қосымшасы болып табылады. Сонымен қатар, құжаттардың болуы мен оларды ұсыну мерзімі жағынан кедендік ресімдеу кезеңінде де, тауарларды шығарғаннан соң да кеден органдары өз талаптарын қатайтуы мүмкін деген қауіп бар. Н. Соқыровтың пікірінше кедендік тексерісте құжаттар болмаған жағдайда және оларды кедендік орган орнатқан мерзімде ұсынбаған жағдайда декларацияда тауарларға мәлімделген мәліметтерді күмәнді деп есептеу ұсынылады.

Кеден кодексі жобасы төңірегіндегі Сараптама және Жұмыс тобының отырысы барысында кедендік ресімдеу және кедендік бақылауды жүзеге асыру басырысында туындайтын проблемалы мәселелерді шешу бойынша отандық сарапшылардың жекелеген ұсыныстары айтылды. Мысалы, кеден органдарының ақпараттық жүйелерінде іркіліс орын алған жағдайда электронды көшірмесін ұсынбастан, осындай электронды көшірмені техникалық ақаулар жойылғаннан кейін ұсынумен жазбаша кедендік декларацияны тіркеуді жүргізу ұсынысы қолдау тапты. Сондай-ақ, ҚР ҰКП сарапшыларының ұсынысы бойынша, кедендік органдар тауар сыныптамасы бойынша берген түсініктері бұрын қабылданған алдын-ала шешімге қайшы келсе, тауарлар сыныптамасы туралы алдын-ала шешімді қайтарып алу туралы шешім қабылдауға міндетті болады [5].

ҰКП департаментінің директоры Н. Соқыровтың айтуынша, ҚР мемлекеттік органдарының сарапшылары ресейлік және беларустық әріптестерінің ұсыныстарын кей жағдайларда қолдады, бұл болса бизнес үшін халықаралық сауданы жүргізу шарттарын нашарлатады. Мысалы, декларант өзге кедендік процедураға тауарларды орналастырған кезде кеден баждарының сомасынан пайыздарды орнату және алу мәселесі (уақытша әкелуден не болмаса ішкі тұтыну үшін шығаруға қайта өңдеу кедендік процедурасынан). Осындай төлемдер сомасын төлету мөлшеріне қатысты ешқандай да талдама жоқ, және де кеден баждары сомасынан пайыздар төлетуді әкімшілеуге шығындардың төлетілген пайыздар сомасынан асып түсуі де әбден мүмкін. Кедендік ресімдеу кезінде мағлұмдауда көрсетілуі қажет мәліметтер көлемін ұлғайтуға келсек, сауда процедураларын жеңілдету үшін тауарларға мағлұмдау шығару үшін айтарлықтай мәнге ие негізгі мәліметтерден тұруға тиіс және қандай да бір жағдайды нақтылаушы қосымша мәліметтермен асыра жүктелмеуге тиіс. Күмәнді мәліметтерді бергені үшін декларант әкімшілік қана емес, қылмыстық жауапқа да тартылады. Бұл жағдайда заңнама кеден декларациясында қандай мәліметтер туралы айтылып отырғанына қарамайды, негізгі мәліметтер болсын, қосымша болсын жауапкершілік тең түрде қолданылады [5].

Келесі бір даулы мәселе - бұл отандық бизнес өзінің келіспеушілігін білдірген қамсыздандыру ретінде кеден органдары қолданатын төлемдер тізбесін кеңейту (арнайы, демпингке қарсы және өтемдік баждар). ҚР ҰКП Кедендік әкімшілік ету департаменті директорының орынбасары Э. Каримованың пікірі бойынша төлемдердің көрсетілген түрлері кедендікке жатпайды және қамсыздандыруға енгізілмеуге тиіс, дегенмен, өкінішке орай, ЕЭК алаңында талқылау кезінде ҚР мемлекеттік органдары сарапшылары отандық бизнесті қолдамады, және де бұл норма Кодекс жобасына кіргізілді. Бұл норма Қазақстанның транзиттік әлеуетіне кері әсерін тигізеді. Тағы да бір мәселе - кеден баждары, салықтары мөлшерлемелерін орнататын, сондай-ақ жеңілдіктердің берілу

шарттарын өзгертетін актілер жарияланған, бірақ әлі күшіне енбеген тауарлар үшін алдын-ала кедендік мағлұмдауды қолдануға тыйым салуға қатысты болып отыр. Мұндай норманы енгізу сауда процедурасын жеңілдету бойынша тұжырымдамаға сәйкес келмейді, себебі алдын-ала мағлұмдауды қолдану механизмінің өзі ТБЖ қолдану, жеткізулер құрылымын алдын-ала зерттеп білу мақсатында әкелінетін тауарларға қатысты мәліметтерді күн бұрын мәлімдеуге бағытталған. ҚР мемлекеттік органдарынан сарапшылардың мұндай ұстанымының бизнесті жүргізуге жағымды жағдай жасауға бағытталған Елбасының тапсырмаларына қайшы келетіні сөзсіз. ҚР ҰКП сарапшыларының ұсыныстары 11 маусымда өткен телекөпір барысында пайыздарды орнату және төлету бойынша ұсынысты қоспағанда (Ресейде пайыздар төлетіледі), ресейлік бизнес өкілдерінен қолдау тапты. Ресейліктер, өз кезегінде, Кеден одағының қолданыстағы Кедендік кодексінің редакциясында бұл норманы, сондай-ақ тек әкелінетін кедендік баждар мөлшерлемесін орнататын актілер жарияланған, бірақ күшіне енбеген тауарларға қатысты алдын-ала мағлұмдауды қолданбауды қарастыратын норманы қалдыруды ұсынды. Сонымен қатар, ресейлік бизнес өкілдері DHL-Қазақстан компаниясының өкілдері ұсынған «Экспресс-тасымалдаулар» тарауын Сараптама тобының отырысында қарастыруда қазақстандық бизнес-сарапшыларына қолдау көрсетті. Оның негізгі ережелері Сараптама тобының жетінші отырысындағы талқылау қорытындылары бойынша Одақтың КК жобасына кіргізілген еді [5].

ҚР ҰКП өз сайтында ЕАЭО КК жобасын дайындауға арналған арнайы бөлім ашты. Онда Одақтың КК жобасымен жұмыс барысы туралы ақпарат, сондай-ақ Мәскеудегі сарапшылар жасап шыққан жоба тарауларының редакциялары жарияланып тұрғанын айта кетейік.

Сонымен, келтірілген мәліметтерге көңіл бөлсек ЕАЭО КК жобасын қызу талқылаудан өткендігі байқалады және осы талқылаулар кезінде бизнес өкілдері мен мемлекеттік органдар өкілдерінің бірқатар жағдайларда көзқарастары қайшы келіп отырғандығы байқалады. Біздің ойымызша, мұның себебі олардың түпкілікті мақсаты әртүрлі болғандықта жатыр, мемлекеттік органдардың өкілдері көп жағдайларда бюджетті толтыру мақсатын көздесе, бизнес өкілдері сауда-саттықтың кедергісіз әрі шапшаң жүруін алға тартып отырды.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

1. Договор о Евразийской экономической комиссии от 18 ноября 2011 года // <http://www.tsouz.ru/MGS/18-11-11/Documents>
2. Решение Высшего Евразийского экономического совета №98 от 23 декабря 2014 года о регламенте работы Евразийской экономической комиссии (с изменениями на 31 мая 2016 г.) // http://www.eurasian.commission.org/ru/act/trade/Documents/P_Reshenie_1.pdf
3. Таможенный союз ЕАЭС // <https://ru.wikipedia.org/wiki>
4. Таможенный кодекс ЕАЭС: изменения во благо бизнеса // <http://palata.kz/ru/news/25190-tamozhennyj-kodeks-eaes-izmeneniya-vo-bлаго-biznesa>
5. Еуразиялық экономикалық одақтың Кедендік кодексі: барлығының көңілінен шығатын құжат па? // <http://palata.kz/kk/news/8303-8303>
6. Экономика және бюджеттік жоспарлау министрлігінде Кеден Одағының кедендік заңнамасын жетілдіру мәселелері талқыланды // <http://palata.kz/kk/news/4319-4319>

МАЗМҰНЫ/ СОДЕРЖАНИЕ/ CONTENT

Ибраева А.С., Турсынқулова Д.А. СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ ҚҰҚЫҚ БҰЗУШЫЛЫҚТАРЫ ҮШІН ЗАҢ АЛДЫНДАҒЫ ЖАУАПТЫЛЫҚ	8
Ибраева А.С., Усеинова Г.Р., Байкенжеев А.С., Турсынқулова Д.А. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА ЗАҢ ҒЫЛЫМЫНЫҢ ДАМУ МӘСЕЛЕЛЕРІ	14
Нысанова С. К., Султанова А. Т., Жағыпар Ж. Ж. ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ ОТНОШЕНИЙ ПО УСТРОЙСТВУ ДЕТЕЙ, ОСТАВШИХСЯ БЕЗ РОДИТЕЛЬСКОГО ПОПЕЧЕНИЯ.....	23
Orsayeva R.A. FEATURES OF GROUP JUVENILE DELINQUENCY	27
Абилшеева Р. К. АР-ОЖДАН БОСТАНДЫҒЫ МЕН СӨЗ БОСТАНДЫҒЫНЫҢ РУХАНИ ҚҰҚЫҚТЫҚ САБАҚТАСТЫҒЫ	31
Алаева Г. Т., Джумабаева К. А. ПАТЕНТ КАК ФОРМА ОХРАНЫ ОБЪЕКТОВ ПРОМЫШЛЕННОЙ СОБСТВЕННОСТИ	33
Алаева Г. Т., Жуманбаева Н. А. КОЛЛИЗИИ ПАТЕНТНОГО ПРАВА	37
Алиева И.Ж., Базарова Г.С. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МЕН ШЕТ ЕЛДЕРДЕГІ АЗАМАТТАРДЫҢ ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ ҚҰҚЫҒЫНЫҢ КОНСТИТУЦИЯЛЫҚ НОРМАЛАРДА БЕКІТІЛУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	42
Асанова С. Э. МИРОВОЕ СОГЛАШЕНИЕ СТОРОН - ФОРМА ПРЕКРАЩЕНИЯ СУДЕБНОГО СПОРА.....	46
Ауешова Б. Т. МЕМЛЕКЕТТІК ҚЫЗМЕТТЕГІ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІ ЫНТАЛАНДЫРУДЫҢ ШЕТЕЛДІК ТӘЖІРИБЕСІ.....	50
Ашимова Д. И., Галиев А. С. ЛИШЕНИЕ СВОБОДЫ КАК ВИД УГОЛОВНОГО НАКАЗАНИЯ.....	53
Базарова Г.С., Ыбырай А.К. СТАНОВЛЕНИЕ НАЦИОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА В СФЕРЕ ОБЕСПЕЧЕНИЯ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИХ ПРАВ В СТРАНАХ ЕВРОПЕЙСКОГО СОЮЗА.....	57
Калиева Г.С. ГОСУДАРСТВЕННОЕ УПРАВЛЕНИЕ В СФЕРЕ ТАМОЖЕННОГО ДЕЛА: теоретический аспект	61
Карбеков К.С., Григорьев В.В. ОСНОВНЫЕ ЧЕРТЫ И ПОНЯТИЯ СОВРЕМЕННОГО ЭКСТРЕМИЗМА	65
Джумабаева Қ. А., Ерболова Н. С. МҰРАГЕРЛІК ҚҰҚЫҚТЫҢ ДАМУ ТАРИХЫНЫҢ ЖОЛДАРЫ	68
Нысанбекова Л.Б., Жаксылықова Ж. ЕАЭО ЕЛДЕРІ САЛЫҚ ЗАҢНАМАСЫНЫҢ КЕЙБІР ЕРЕЖЕЛЕРІНЕ САЛЫСТЫРМАЛЫ-ҚҰҚЫҚТЫҚ САРАПТАМА	74
Қуаналиева Г. А., Жетібаев Н. С. ҚЫЛМЫСТЫҚ ҚҰҚЫҚ БҰЗУШЫЛЫҚТАРДЫҢ КӨПТІГІ ЖӘНЕ СЕБЕПТІ БАЙЛАНЫС МӘСЕЛЕЛЕРІ	80

Қуаналиева Г.А., Рахимова Г.Н. ҚЫЛМЫСТЫҚ ҚҰҚЫҚТАҒЫ СЕБЕПТІ БАЙЛАНЫСТЫ АНЫҚТАУДАҒЫ ТҰЖЫРЫМДАР МЕН КӨЗҚАРАСТАР	87
Жангушукова А. З., Мирамбаева Г. Ж. САЛЫҚТЫ ТӨЛЕУДЕН ҚЫЛМЫСТЫҚ ЖАЛТАРУ ЭКОНОМИКАЛЫҚ, ТАРИХИ ЖӘНЕ САЛЫСТЫРМАЛЫ АСПЕКТІЛЕРІ	94
Жумагулов Т. Б. МЕЖДУНАРОДНОЕ ПРАВОВОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ ВОДНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН	98
Үдербаева Б.А., Жүнісов Ж.С., Базенов А. ЕУРАЗИЯЛЫҚ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ОДАҚТЫҢ КЕДЕН КОДЕКСІ ЖОБАСЫН ТАЛҚЫЛАУ МӘСЕЛЕЛЕРІ	103
Жүнісов Ж.С., Сайрамбаева Ж.Т. ЕУРАЗИЯЛЫҚ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ОДАҚТЫҢ КЕДЕН ОДАҒЫ КЕДЕН КОДЕКСІ	107
Бегманова Ж.С., Даркенбаев А.И. МҰСЫЛМАН ҚҰҚЫҒЫНДА АДАМ ҚҰҚЫҚТАРЫНЫҢ ТҮСІНІКТЕМЕСІ	111
Исибаева Е. И. ЖЕРГЕ ЖЕКЕ МЕНШІК ҚҰҚЫҒЫ МЕН ЖЕР ПАЙДАЛАНУ ҚҰҚЫҒЫНЫҢ ЗИЯНЫН ӨТЕУ	115
Искаков И.М., Амантай А. КОНСТИТУЦИЯ ЖӘНЕ ЗАҢДАР ТҰТЫНУШЫЛАР ҚҰҚЫҒЫН ҚОРҒАУДЫҢ КЕПІЛІ: ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕ	119
Калкаева Н.Б., Хведелидзе М.Ж. ПРОЦЕССУАЛДЫҚ КЕЛІСІМ ИНСТИТУТЫНЫҢ ОРЫНДЫЛЫҒЫ: ҚҰҚЫҚТЫҚ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ МӘСЕЛЕЛЕРІ (Қазақстан заңнамасы бойынша)	123
Қаржасова Г. Б., Балгимбеков Д. У., Байкенжина К. А. ЕСІРТКІ ЗАТТАРЫ НЕМЕСЕ ПСИХОТРОПТЫ ЗАТТАРДЫҢ ЗАҢСЫЗ АЙНАЛЫМЫ ҚЫЛМЫСЫНЫҢ АЛДЫН АЛУ ЖОЛДАРЫ	131
Конысбекова М.Р. ЖАЗАНЫҢ ТИІМДІЛІГІНЕ ӘСЕР ЕТЕТІН ФАКТОРЛАР	135
Конысбекова М.Р. СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚПЕН КҮРЕСТІҢ ЖАЛПЫ ҰЙЫМДАСТЫРЫЛУЫ	139
Конысбекова М.Р. СПЕЦИФИКА МЕТОДОВ И ПРИЕМОВ КРИМИНОЛОГИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ	143
Мусекенова А. А., Әлекбаева М. М. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ ЖАЛПЫҒА МІНДЕТТІ БІЛІМ БЕРУ СТАНДАРТЫНЫҢ ҚҰҚЫҚТЫҚ МӘСЕЛЕЛЕРІ	148
Карбеков К.С., Насырова Э.М. ГЛАВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ПРЕДУПРЕЖДЕНИЯ ТЕРРОРИЗМА	151
Таубаев Б. Р., Мусекенова А. А. НЕКОТОРЫЕ ОСОБЕННОСТИ НОВОГО УГОЛОВНОГО КОДЕКСА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН	153
Taubayev B., Mussekenova A. PLACE AND ROLE OF PROSECUTORS IN THE SYSTEM OF STATE BODIES OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN AND ITS ROLE IN THE PROTECTION OF HUMAN AND CIVIL RIGHTS	159